

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po štiri prejemniki, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na doma za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajor, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za teje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr. po štiri prejemniki za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo petdeset pet-krat 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopis se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Č. gg. naročnike „Slov. Naroda“ in „Zore“,

ki so naročnino še dolžni, nujno prosimo, da jo nam g o t o v o pošljejo do 20. decembra, da moremo račune skleniti.

Administracija.

V Ljubljani 11. dec.

Naši prvaki, ki odločujejo na kranjskem deželni zboru, so torej sklenili, da ne bodo proti direktnim volitvam v državni zbor, resp. za pravico deželnih zborov nobene demonstracije delali. Tako poroča njihov stari tedenski moniter. In v tej stvari se skládamo tudi mi z večino kranjskega dež. zbora. Protestov in pravnih zavarovanj je bilo dozda mnogo, bili so potrebni, ker so bili dolžnost. Da so pod zeleno mizo pali, da se v odločilnih krogih niso zmenili zanje, za to mi vsi ne moremo nič. Ponavljati jih v najstrožji konsekvenci še zdaj naprej, ko je položaj neugodnejše spremenjen, ne bi imelo nobenega vspeha. Treba zdaj delati za narodna načela in narodne pravice na drug način. Kako? to bode in je vprašanje, vredno globokega razmišljanja in zedinjenja vseh za blagor in bodočnost narodovo vnetih elementov.

Ako se od tirolskega in vorarlberškega zbora protest pričakuje, vedeti je, da se ti zbori federalizma drže iz zgol cerkvenih, ne iz narodnih ozirov, kakor mi, torej za nas niso odločilni. V drugih deželnih zbora pak stvari drugače stojé. V gališkem zboru Čartorijškega resolucija ne bode večine dobila, isto tako so Slovani na Moravskem v manjšini, ter so svojo spomenico izročili le bolj zato, da ponové svoje stališče. O dalmatinskem pa kar ne verujemo, da bi do take izjave prišel. Ne samo, da se boje raz-

puščenja (katerega se nam po našem preverjenji nij bati, ako naši stari kolikaj zdrave sloge v narodnem taborji v taki priliki hoté), tudi so v dalmatinski narodni večini možje, ki so za direktne volitve glasovali in se zdaj valjda ne bodo s protestom dementirali, da si iz neugodnih vspehov pri direktnih volitvah vidijo, — kaj so izpolitikovali. — Češki zbor pa niti narodnih slovanskih poslancev v sebi nema.

Vsi protesti zdaj ne mogó nestorjenega storiti, kar je sankcionirano od cesarja in kar obstoji. Slovanska in druga opozicija je zdaj res v manjšini v državnem zboru, ali iz manjšin se rajajo povsod, kjer je ustavno življenje, večine. Kakor je volilni red ves prestudiran in umeteljno sestavljen na našo škodo, vendar isto tako lahko mi večino v državnem zboru dobomo tudi po direktnih volitvah, kakor smo jo prej po nedirektnih včasih imeli. Vse pride v Cislajtanijski na to, kdo, kak sistem, kaka vlada zakon in volilni izvršuje in kako se med strankami javno mnenje zaobrne. Tega smo se iz vednih mnenjav zadnja leta lahko prepričali. In za to upamo, da prej ali slej naše misli morajo večino zadobiti, ker je večina prebivalstva za nje, ki bode premagala vse umetne sestave.

Za zdaj pa delajmo doma, skušajmo v malem kaj koristnega doseči, v malem se narodno utrditi, ker iz malega raste veliko!

Iz deželnih zborov.

Štajerski deželni zbor.

[Izv. dop.]

Šesta seja je bila 9. decembra. Oddalo se je zopet veliko peticij, ki so se dotičnim odsekom izročile. Predsednik da poslancu Reuterju besedo tikoma njegove interpelacije:

ali misli vlada v Mariboru napraviti sodnijski dvor, in ali je pripravljena dobiti hišo, da se ustanovljenje tega novega dvora pospeši?

Deželni predsednik odgovarja na interpelacijo, da je ustanovljenje omenjenega dvora le še vprašanje časa. Kar se tiče hiše, se je v državnem proračunu za l. 1874 za to namenil precej velik znesek.

Poslanec grof Platz predlaga, naj se izvoli odbor, z nalogo, da bo preiskaval vzroke javne nevarnosti, ki vedno raste, in povedal sredstva za odpravljenje tega zla; njegov predlog se sprejme.

Poslanec Schloffer predlaga v imenu dež. odbora, naj se realni nižji gimnazij v Ljubnu v višjo realko prestroji.

Poslanec Herman poroča o pasjem davku za občine Schladming in Gröbmung, ki se brez debate sprejme.

Poslanec Lohninger poroča v imenu finančnega odseka o proračunu za vinorejsko šolo v Mariboru za leto 1874, ki ima 200 gold. več znašati, kakor letošnji. Stroškov bo imela šola 19.824 gold., prihodkov pa 3432 gold. O stroških za nasajenje novih vinogradov se vname kratka, pa huda debata med poročevalcem in bar. Rastom, ki hoče vedeti, zakaj se za precej enaka dela terjajo tako različne cene.

Poslanca Remschmidt in dr. Wannerisch predlagata, naj se da občini sv. Lorenc podpora zaradi škode, ki jo je ploha naredila njihovim cestam. Prvi poslanec predlaga 1500, drugi 2000 gld., rekoč, da je občina zelo revna. Za podporo sploh glasujejo vsi poslanci, za večjo svoto 2000 gl. pa večina, med katero pa katoliško-konservativnih poslancev nij.

V petek 12. decembra bo prihodnja seja.

Listek.

Narodne stvari: priče, navade, stare vere.

O pticah životinjah.

(Razglaša jih M. Valjavec.)

(Dalje.)

Jeden človek je to jako veruval, da škodi ako človeka slaviček fkanil. On je to čul išče od svoje matere dok je mali bil. Jem put se je bil zabil pak je išel na tešče van, ali na nesreču baš ga je slaviček fkanil. On se je mam opomenal da to škodi i da mu bu celo leto išla krv na nos i na zube. Opustila mu se je išče on den krv iz nosa i skoro saki teden bi mu bila išla barem po jem put i tak je bil prehudel (-omršavel, zmršal), da je bila na njem samo kost i koža i vre bil je samo človečja pelda. On

se je vezda obratil na boga i 'sem božjim svecem da bi mu prvešnje zdravje povrnil i veselje ali pak smrt srečnu. Videl je vu snu jednoga mladenca, koj je k njemu došel i rekel: zakaj si ne veruval kaj je prava istina i za kaj si iz toga zabil? Nu bogu si se dopal i za to ti ne bu krv tak jako curela kak ti je do vezda, i budi tak pobožen kak si bil do vezda i buš malo po malo počel zdraveti i budeš dobro zdrav, samo veruj vu boga kak si do vezda veruval. Ali kad se je štel ž njim spominati, mam ga je na jem put nestalo ispred njegovih oči i on se je prebudil mam vu tom čudu. On je ozdravel i išče bole veruval da škodi, kad koga slaviček fkanil. — Bila jem put jedna žena, koja ne je verovala, da bi bila 'se istina kaj joj stari ljudi pripovedaju i za istinu držiju i takaj ne je verovala kad su joj pripovedali, da to jako škodi, kad člo-

veka slaviček fkanil i kad je v jutro druga družina jela kruh ali kaj drugo, delala se je iz njih norca kaj tak za ran jeju i rekla je: am to ne je istina, da bi človeku škodilo, ako ga slaviček fkanil, da bi mu išla krv na nos ali na zube ali bi ga glava bolela. Kak pak ja nigdar ne jem nikaj do ručka pak mene je išče slaviček fkanil i išče nigdar mi ne je išla krv iz nosa niti iz zubi. Ali jem put išla je k rani meši. Cirkva je bila dosta dalko od one hiže. Oni drugi koji su bili pri hiži, del si je 'saki malo kruha ali kaj drugoga v zube i takaj pastiri kak i oni koji su išli k meši, da je ne bi kakov tič fkanil; samo ona žena ne je si dela niti drofine v zube. Ovi ljudi išli su k meši i spominali su se kajkaj. Kad su došli v šumu počne slaviček popevati. Na to joj reče družina: čujete, strina, slavička? (V jednoj hiži družina starešoj ženi govori na

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. decembra.

Poslanska zbornica **državnega zbora** je — kakor se nam iz Dunaja telegrafira — v seji 10. dec. izvolila doznajnega predsednika zopet. Potem je po živahni debati sprejela s 135 glasovi proti 118 spremembo gospodske zbornice v finančni postavi. Slovenci so glasovali proti. Volitve klerikalca Jungbaura, Poljaka Madejskega in Dalmatinca Klaiča so ovržene po ostri debati. Dr. **Razlag** je vlado interpeliral, ali misli previsoke pristojbinske davke na Kranjskem tako urediti, kakor so v drugih deželah. — Zborovanje je zopet odloženo do 21. januarja 1874.

Cesar pojde 7. januarja v Peterburg. Andraš gre z njim.

Cehom svetujejo ruske „Peterburgskija Vedomosti“ naj se parlamentarnega boja udeležijo in popuste pasivnost.

O **hrvatskih** zadevah se iz Pešte brzojavlja, da je ban Mažuranič bil tam za voljo nasvetov prenovljenja vlade na Hrvatskem. Nasvetovani so za sekcijske načelnike: notranje Živkovič, pravosodje dr. Derenčin; Mubič ostane načelnik za nauk in bogočastje.

Ogerski poslanec Ghyezy je v Komornu enoglasno zopet voljen. V svojem govoru je ta poslanec poudarjal, da bode na to delal, da se razdvojeni stranki, desnica in levica v ogerskem zboru, zopet zedinite, da se honvedska vojska zmanjša in da se v banknem vprašanji Ogersko odpove željam po čem posebnem. — S tem je ta bivši vodja levičnjakov prestopil skoro popolnem v tabor Deakovcev. Videti bode, koliko drugih bode sboj potegnili.

Vnanje države.

Na **Ruskem** se je zadnja dva dni preteklega tedna praznovala velika narodna svečanost, ki ima, kakor slovesnost jubileja Petra Velikega in tisočletnega obstanka ruskega carstva veliko politično pomembo. Razkril se je namreč slovesno spominek Katarine II., ki ga je car Aleksander v St. Peterburgu postavil. Vsi ruski listi pišejo o tej svečanosti. „Golos“ pravi, da so svečanosti, ki so se zadnja leta v slavo velikih mož in velikih dogodajev na domačih tleh praznovale, narodno zavest Rusov zelo pospešile, in da nij zdaj nikogar več, ki bi ne vedel, koliko je slavna carica Katarina ravno s tem za Ruse storila, da je vzbudila v njih samozavest. Pri obedu je car napil vitezem Jurijevega reda; maršal Manteuffel pa je v imenu nemškega cesarja in nemške armade toastiral na zdravje carja Aleksandra II.

Francoska narodna zbornica se je zadnji čas posvetovala o budgetu minister-

stva za vnanje zadeve. — Vso pozornost obrača zdaj Bazainova pravda na-se. Zagovornik maršalov, znani advokat Lachaud, se kolikor moč trudi, da bi svojega klijenta rešil, nad katerega glavo paha sabljarsko formulirani predlog na usmrtenje. — Odpoklicanje poslance Fourniera iz kvirinala je klerikalcem na obeh straneh Alp veliko zadostenje, akopram pozno. Toda tudi novo imenovani marquis de Noailles, ki je na njegovo mesto izvoljen, jim nij bog ve kako všeč, kajti akoravno ima strašno aristokratsko ime, je vendar ud levega centra, in se ne odlikuje s posebno vdanostjo do rimske kurije. „Univers“ pravi, da je „vreden naslednik gospoda Fourniera, druge pohvale pa da ne zasluži“. Oficijozni in italijanski liberalni listi pa so s tem imenovanjem popolno zadovoljni, in pravijo, da bi se ne bil boljši mogel izvoliti. Iz tega imenovanja se dalje razvidi, da, akopram si Mac-Mahon prizadeva, francoskemu popovstvu ustreči, vendar še vnanja politika več tehta, nego naj pobožnejše vaticanove želje.

Italijanska vlada namerava junaško dejanje. Skoraj tretji del vojnih ladij bo policitandi prodala, in sicer zato, ker nijso več za rabo; za dobljeni denar se bode napravilo nekaj malo, a trdnih ladij. Opomina vredno je, kar pravi „Italie“, da namreč italijansko brodogradništvo še deset let ne bo moglo na morji, tudi s kako bolj slabo močjo, vojskovati se. Da je tedaj boljše, ako se v zavarovanje kupčije in v izoliranje častnikov ima majheno brodogradništvo, ki bo jedro prihodnjega mogočnega.

Dopisi.

Iz Trsta 10. dec. [Izv. dop.] Naš deželni zbor je v svoji včerajšnji seji nadaljeval posvetovanje postave o realkah. Slovenski poslanec dr. Lozer je zahteval v tej seji v novič, naj se slovenski jezik uči na tej šoli za učence iz okolice. Ta predlog so podpirali slovenski poslanci iz okolice in deloma tudi dr. Franelich. Proti njemu pa sta govorila fanatična Lehe, dr. Luzzato in Hermet. Pri glasovanju je, to se ve da, padel Lozerjev nasvet, — padel je celo Franeličev posredovalni predlog, naj bi se slovenska stolica osnovala, ako se čuti potreba. S tem so Lahi pokazali, da jim nij čisto nič za pravičnost proti Slovanom.

Tukajšnji ultramontanski časopis „Il Progresso“, organ Hermetov in drugih najzagriznejših italijanissimov, ki je bil ustanovljen zato, ker „Cittadino“ nij bil dovolj italijansk, — bode z novim letom nehal izhajati zavoljo pomanjkanja naročnikov in ker

so se italijenissimi naveličali velike svote za njegov deficit plačevati. To je precej velik moraličen udarec ultra-italijenizmu v Trstu, ob enem pa tudi dokaz, da italijanska prenapetost pri nas če dalje menj korenin v občinstvu nahaja.

Iz Dunaja 9. decembra. [Izv. dop.] Čitali ste o poročilu tukajšnjega lista „Vaterland“, ki se vede kot organ pravne stranke, da si je njegova politika druga nego ona male pravne stranke, ki se državnega zbora udeležuje, — da namreč v višjih krogih zopet veje duh, ki hoče s Čehi pogoditi se. Iz „Vaterlandovih“ krogov je tudi prišla novica, da bi Hohenwart bil poklican zopet tam navezati, kjer je poravnavanje pustil. — Vsemu temu nij nič verjeti. „Vaterland“ si take reči že od nekdaj rad izmišlja in niti njegovi privrženci ne verjemó kombinacijam, ki nimajo nobenih tal. Stvar je zdaj, ko se komaj Nemci po svoji volilni reformi utrjujejo, taka, da moramo že še nekaj časa potrpeti. Res je, da se takozvani ustavoverci ne čutijo nikdar in nikakor trdne; peče jih vest in statistika, ki jim kaže, da se 16 milijonov Slovanov, ki vsi nijso zadovoljni, vendar ne dá za vselej na zid pritiskniti. Tako dolgo, dokler mi Slovani svoje narodne pravice zahtevamo in ne dosežemo, tako dolgo nij Avstrija uredjena, tako dolgo bode tudi stališče denašnjih ustavovercev omahljivo. Naša stvar zmaga, če prav kasneje, nego smo sodili.

Kar se pa Hohenwarta tiče, menda bi bilo treba po drugi strani nam vsem spoznati, da pride, kadar bo čas zato — **drug** Hohenwart, ki bode vse drugače začel. Fundamentalni članki so pali komaj rojeni, precej časa je minilo in mnogo se je med tem godilo, — trebalo bode drugačnih člankov.

Da bode v državnem zboru sprejeta sprememba finančne postave, morem Vam že zdaj kot gotovo poročati. (Se je res zgodilo; glej naš prvi odstavek v političnem razgledu, narejen po telegrafičnem poročilu. Uredn.) Čeravno namreč vseh 119 glasov, ki so bili v prvič proti podpori borze, tudi zvesto ostane svojemu prvemu glasovanju, ima vlada vse eno večino, ker v prvič nij bilo moravskih ustavovernih veliko-posestnikov še v zboru, zdaj pa pridejo in narede večino, zato je minister Lässer že skrbel.

Domače stvari.

— (Koroški Slovenci) izročé deželnemu zboru v Celovci peticijo ki zahteva: 1. Naj visoki deželni zbor nam Slovincem stenografične zapisnike svojih sej pošilja tudi v slovenskem jeziku, da vsaj izvemo kaj se govori in sklepa v našem deželnem zboru o nas in naših zadevah. 2. Naj visoki deželni zbor sklène, visoki c. kr. vladi naročiti, da zaukaže to-le: a) Po šolah se slovenski otroci od začetka podučujejo skoz in skoz slovenski in še le potem, ko znajo dobro slovenski brati, pisati in računati, učijo se tudi nemškega jezika. b) Slovenskim otrokom se morajo šolske bukve in učni pripomočki dajati v materinem jeziku. c) Postave, deželne in državne, naj se pošiljajo slovenskim sosesčinam slovenski, kakor se nemškim pošiljajo nemški. d) Po slovenskih okrajih se smejo le uradniki postavljati, ki so slovenskega jezika v besedi in pisavi dobro zmožni. e) Se Slovenci naj se po vseh uradnih, sodnijskih in denarnih, obravnuje vse slovenski.

vek strina a muškemu stric.) Ona im odgovori: čujom ga pak si bum dobro zapamtila, da me je fkanil pak bum baš probala, je li to istina ali ne je. I tak spominajuč odišli su k meši i v cirkvi kad je vre bila sveta meša na jem put se je ona seknala i mam joj se je krv iz nosa opustila i tak je morala van iti i od vezda je malo koj den bil prešel, da joj ne bi krv išla iz nosa a više put i iz zubi i tak ju je na zlo dela, da je bila sama kost in koža a prvo je bila debela žena. Vezda su ju došle pohadjat susede i prijateljice i kume, ar su mislile, da bu mrla. Kad su se tam z njom spominale na jem put reče jedna: ah, kaj ti mi moremo pomoči, tu, jesti imaš, piti imaš, postel ti je 'saki den dva put popravita, tu ti mi ne mremo baš nikaj pomoči. Na poklem su joj rekly, da se naj zagovori bogu i blaženi devici Mariji, da bi joj oprostil grehe 'se i da bi joj dal prvešno zdravje i veselje ali pak

srečnu smrt. Izbila poslunala ju je blažena divica Marija i genala se je na milosrdnost na svem tronošu, dala joj je opet dobro zdravje, ali joj je i pak barem jem put na mesec dan curela na nos. Vidla je vezda da je to prava živa istina i da je greh zametavati ono kaj stari ljudi pripovedaju i vezda je zaklela onu ženu koja ne bi verovala to. (Zamladinec.) —

Slavič je bogu naj mileši vtič, kajti je na grobu božjem popeval, pa mu za to na veliki petek padne iz kluna nekuliko kaplice krvi. (Čakovec.) —

Slavič tak popeva: spi spi spi deklíč, pod grmič pride pajbič, prime (p) čuk čuk čuk. Štr.

24. Sraka ima dugi rep i pisano perje,

Čuvajte se, gospoda, da vas ne poserje. (Varaždin.)

(Dalje prih.)

— (Iz pred sodišča). Predvčerajšnjem 10. dec. je bilo pred ljubljanskim kolegijem 5 sodnikov pod predsedstvom g. Kapreca, višje sodnije svetovalec, končno obravnavanje proti J. Payer-ju, davkarju in kasirju v Ljubljani, ki je 23.511 gold. 75¹/₂ krajcarjev iz državne kase po izneverstvu ukradel. Zagovarjal ga je penzionirani svetovalec višje sodnije, g. Brolih. Payer je star 56 let, oče treh otrok, in akoravno je bil 10 mesecev v preiskovalnem zaporu, prav dobro in zdravo izgleda. Obtoženec Payer prav mirno, kakor kaka priča, razklada, da mu je bilo leta 1860, enega dne ko je bilo veliko kmetov pri kasi, 3460 gold. ukradenih. Da bi to pokrili in ne izdal se, začel je potlej iz pozitivne kase, katero je razen 6 družih kas on tudi oskrboval, obligacije jemati in v hranilnici zastavljati. Med drugim je vzel iz knez Auerspergove mase 40 obligacij po 600 gold. in jih zastavil v hranilnici za 10.400 gold., dalje iz Rusove mase oblig. za 10.000 gold. in zastavil jih za 3000 gold. in prav zadnje dni, predno se je sam sodnji izročil je vzel iz stavbene kase gotovega denarja 8853 gold. Izgovarja se, da je moral interese plačevati in da se je tako vedno nabiralo. Predsednik sodnije mu izračuni, da je v hranilnici plačal le 3000 gold. obresti in ga vpraša, kam je dejal 15.000 gl. Payer pravi, da nema nobenega krajcarja. — Na vprašanje predsednikovo, kako so se v teh 13 letih, ko je goljufija že narejena bila, kase pregledovale, Payer pove čudno stvar, da so kontrolorji in pregledovalci vselej pri eni kasi začeli. Tisto je on v redu imel, ker je iz drugih kas vzel ter založil tu. Ko so šli drugo kaso vizitirati, vzel je Payer iz prve in podtegnil. To je bilo mogoče, ker so pregledniki le glavno svoto gledali, za številke obligacij in vrednostnih papirjev, se nij nihče zmenil. Zastavljala mu je neka baba Topolovšek, vulgo „Šuštarca.“ Obtožba konstatira, da so pri Payerju v miznici našli raznovrstne ključke, od teh je bilo 6 manjih in eden velik, tako, da je mogel on sam brez preglednika tri Werthajmove kase odpreti, razen tega se je našel tudi ponarejen veliki ključ v sobo, kjer so kase. Te ključke je dal Payer sam narediti, pa pravi, da jih nij potreboval nikoli, ker je sicer imel zadosti zaupanja. Zagovornik, g. Brolih da vprašati zatoženca, koliko bi bil mogel Payer ukrasti. Zatoženec odgovori: 135.000 gold. gotovine, iz depozita pa blizu 4 milijone! (Občno začudenje.) Navzočni zastopnik finančne direkcije to potrdi. — S tem je dokazovanje končano. Državni pravdnik navetuje, naj se Payer kaznuje z 8 let teške ječe in da ima škodo „povrniti.“ Zagovornik, g. Brolih, poudarja kot olahčalno, da je zatoženec sam obstal svojo goljufijo, da bi bil lahko več vzel, ker je mislil, da se bo rešil. Izgovarja ga, da je imel obtoženec veliko rodovino, majheno plačo, in še bolezen v hiši. On bi bil lahko dosti vzel pa ubegnul, ali tega nij storil, ker ima sina, ki je v visoko spoštovanem duhovenskem stanu. Sodnija Payerja končno obsodi na sedem let teške ječe in vsak mesec ostrega posta. Payer se je pa pritožil, ker se mu kaznen prevelika zdi.

— (Iz Gorice) se brzojavlja v dunajske liste, da je vlada že zaprla več Italijanov, ki so obdolženi, da so 1. decembra petarde pokladali. Med temi se imenuje nek Miseri, tajnik pri pogrebem društvu.

— (Iz Vipave) o pogrebu dr. Spacapana nemamo poročil od svojih dopisnikov. Po privatnih poročilih čujemo, in celo v dunajskih listih beremo, da je dekan Grabrijan prepovedal dr. Spacapana cerkveno pokopati, ker je bil liberalen, da pa je bil pogreb vseeno sijajen. Ravnanje g. Grabrijana, ki utegne tudi v tem svoj uzrok imeti, da je Spacapan pri zadnjih volitvah proti njemu agitiral, nikakor nij odobravati. Bog naj ima sodbo, človek naj si je ne prilastuje.

— (G. L. Bauer) računovodja delavskega bolniškega društva je umrl. Bil je med delavci jako spoštovan mož in se je za občni blagor delavcev mnogo trudil. Delavci so mu poklonili venec s slovenskimi traki in napisli.

— (Dr. Lavrič) se bode, če je dopisniku „Nov.“ verjeti, iz Gorice v Tolmin preselil.

— (G. Albert Samassa), ljubljanski zvonar, ki je na dunajsko razstavo poslal odlične zvonove, je dobil častni naslov „c. kr. dvornega zvonarja“.

— (Za župana) je izvoljen v Črmošnjicah Matija Kump, v Poljanah, novomeškem okraji pak J. Schauer.

— (Iz Trsta) se nam piše: Vem, da vam nijso ljubi dolgi popisi „besed“, zato vam hočem pa le na kratkem povedati, da je obhajala rojanska čitalnica besedo v slavo Preširnovega spomina, 7. t. m. sè slavnostnim govorom po g. Š. prav dobro sestavljenim in z občutkom in navdušenjem govorjenim; potem z igro na glasoviru in s predstavo Ogrinčeve „v Ljubljano jo dajmo“, ki se je tako dobro, živo in umetno igrala, kakor še malo katera na našem odru. Zato je pa tudi zbrano občinstvo svoje zadovoljstvo ploskanjem in klicanjem takó srčno izraževalo, kakor tudi še redko kedaj. Ne morem si kaj, da ne bi tu neumorne marljivosti čitalničnega tajnika s pohvalo omenil, ki je ob enem tudi dramatični sodelavec, režiser itd. z eno besedo delavna moč, katera ima edino v rodoljubji vir in ostrogo k vedno ponavljajočemu se delu. Čitalnična mladina je tudi v plesno kolo zbrala se, in bodo imela vsak teden plesne vaje. Komu je do plesa, naj stopi v kolo. — K omenjeni besedi je posodil čitalnični predsednik po g. Šubiču izdelano Preširnovo sliko, ki je kaj milo iz odra na občinstvo gledala.

— (Kolera v Kropi) na Gorenjskem je minula. Trpela je od 21. okt. do 3. decembra. Izmed 1119 prebivalcev je zbolelo 31 ljudi (9 moških, 15 žensk, 7 otrok), ozdravelo jih je 23 (9 mož, 8 žensk, 6 otrok): 7 žensk in en otrok je umrlo. Veliko zaslugo, da kolera nij več ljudi pomorila, ima župan, gosp. Fibrovec, zaradi česa mu je tudi c. kr. deželna vlada pohvalo izrekla.

— (Nesreča.) Iz Solčave se nam piše: Pretekli teden se je tukaj pri kmetu Klemenšku velika nesreča prigodila. Naši premožnejši posestniki se za noveje iznajdbe prav radi brigajo, hodijo na Koroško in tam ogledujejo vse mašine, katere bi jim doma znale dobro služiti. Tako je omenjeni kmet si postavil prelepo zidano poslopje, katero je tako obsežno, da večji del vsa živina v njo pride, dasiravno je ima mnogo. Pa letos si je celo umislil stroj za mlatiti, in hoče tako družini mnogo težavnega dela prihraniti. Vendar se je dal sam preslabo podučiti, kako se more s tako mašino ravnati in tako

so ljudje jo ravno narobe gnali, kakor pa bi jo bili prav za prav gnati imeli. Neki zidar, ki je prišel na Klemenče mlatiti pomagat, podajal je mašini snopje, in najbrže da je predaleč roko pomolil, da jo je stroj dobil ter mu jo čisto pokončal. Roka se mu bo morala odrezati, in zavoljo tega so ga že peljali v železno Kaplo, pa tisti zdravnik je nij hotel odrezati; gotovo ga bodo dalje proti Celovcu tirali.

— (Plesna vaja v čitalnici) ne bo v soboto, kakor se nam naznanja, ker je ta dan sokolski večer, ampak bo še le v četrtek 18. t. m.

— (Živinska kuga) se je prikazala v Ptuj 8. dec. Dozdaj je že 57 goved v Ptuj zavoljo kuge ubitih.

— (Surovosti in zločini.) Od Št. Ruperta na Dolenjskem se nam piše: Ponedeljek v praznik je pri deseti maši med pridigo J. Janežič, pijani čevljar iz Čušnjevca pri Št. Rupertu na Dolenjskem Zupančičevega (p. d. Mihi) hlapca iz Rakovnika z drogom po glavi vdaril, tako, da se je takoj krvaveč na pol mrtev, na tla zgrudil. V omedlevici ležečemu je krutež s peto po glavi tolkel, ga vzdignil in zopet na tla pasti pustil in ga še drugič z drogom po zatilniku mahnil. Neki zraven stoječi fantje so, mesto kruteža odpraviti strašnemu prizoru, hladnokrvno smijali se in norčevali! Ko hudobnež vidi, da se njegov nasprotnik ne gane več, zbeži. Eden v hipu tja prišedših okolo stoječe opominja, naj ga vendar v kako hišo nesó in mu rane speró. Temu povelju se le posmejujejo. Še le, ko g. Dolar, župan št. Rupertskega, tja pride, se ganejo in nesrečneža v Škedelnovo hišo spravijo, kjer leži popolno brez vsake zavesti. — Po dokončanem božjem opraviilu pride zločinec zopet pred cerkev in se tam, obdan od trume fantov, ponaša z „junaškim“ činom. — Uzrok zločina se razno pripoveduje. Pred mašo so čevljarja in hlapca videli v Avsenekovi krčmi, kjer je zadnji prvemu „šnops“ plačeval. — Sploh se tukaj mnogo pritožujejo o zlobnih ljudeh in Št. Rupert in njega okolica je uže od zdavnaj na glasu ne samo po svojem hiperustavaškem mišljenju, ampak še bolj zaradi zavrtnih umorov, krvavih tepežev, predrznih tatvin itd. — Pred letom dnij se je bil v Št. Rupertu prigodil strašen umor. A živa duša nij prišla zločincu na sled. — Pred nedolгим pak je neka stara babura na smrtni postelji povedala, kdo da se je umoritve udeležil. Stvar je neki že v preiskavi. — Strah Dolenjske, znani ponarejevalec bankovcev in hudomušni zločinec Pehani je bil pretečeni teden na Raki od žandarmov zasačen in od tam v Ljubljano v zapor tiran, od koder upamo, da nikdar več ne pride na svitlo. Iskali so ga uže več mesecev, ker sumijo, da je on bil podžigovalec Mirne. Bi-li ne bil skrajni čas, da se proti dan na dan množecemu lupežtvu strogeje ravnati začne? Saj uže vsak lenuh pravi: „Krašt bom šel, da mi ne bo treba po zimi stradati in zmrzovati; tatovom se dobro godi.“

Razne vesti.

— (Češka deputacija) ki je pri cesarju hotela prositi za pomiloščenje Skrejšovskega, nij bila puščena k avdijenci pri cesarju, temuč je morala svojo prošnjo oddati v kabinetni kanceliji. Prošnja ima več kot 40.000 podpisov iz vseh krajev Češkega.

* (Pri nesreči na karlovško-reški železnici), o kateri smo v predzadnjem listu poročali, so mrtvi ostali: Ivan Sablijič, Ludovik Božič in žandarški vodja Ham. Teško ranjeni so Marija Božič, Andrej Pavešič, Fr. Maršič, Rancinger in Würfel, poštni spremljevalec. — Laško ranjeni so Barok, Rodič M., Budicki, Fischer, Lalič, Paskel, Rožič, gimnazijalni profesor Novotny, Domjan s hčerjo, kanonik Fiamini in Bičanič. Poslednjemu so zobje izbiti. Potrjuje se, da je burja vozove od mašine odtrgala in jih devet sežnje v propad vrgla. Čuditi se je, da niso vsi mrtvi, ki so bili v vagonih. „Obzor“ pravi, da vlada zdaj velik strah med ljudmi voziti se po tej železnici.

* (Pogreznili) se je v Kutni gori na Češkem konj, ki je oral. Padel je 12 sežnjev globoko v zemljo. Videli so kasneje, da je bil tu zasut starodavni rudnik.

* (Kolera), ki drugod ponehuje, je v Monakovem vedno hujša. Vsak dan umrje okolo 20 ljudi, največ otrok in starcev. Še hujše razsaja pa v drugih bavarskih mestih.

* (Bolezen pri konjih) se je pokazala v Gušću na Hrvaškem. Več kot sto konj je na tej kugi pockalo. V istem selu je tudi goveja kuga dosti živine poklala.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry v Londonu.

Nobena bolezen ne more izvrstnej Revalescière du Barry zoperstaviti se in odstrani taista brez leka in brez stroškov vse bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, nepravičnost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času noščnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom zopredstavljala se:

Spričevalo št. 57.942.

Gleimach, 14. julija 1873.

Vašej Revalescière imam razen Bogu v mojih strašnih boleznih v želodci in čutnicah življenje zahvaliti.

Janez Godec,

provizor fare Gleimach,

pošta Pod goro pri Celovci.

Spričevalo št. 62.914.

Weskau, 14. septembra 1868.

Ker sem dolga leta za kronično bolezen zlate žile, na jetrah in zapor vsakovrstne zdravniške pomoči brez uspeha rabil, sem pribežal v svoji obupnosti k Vašej Revalescière. Ne morem se ljubemu Bogu in Vam dovolj zahvaliti za dragi dar narave, kateri je za-me velika dobrota bil.

Frane Steinman.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravljenje.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrodu Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Merauu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 5. dec. do 8. dec.

Čestiti brat Wolfgang Klemen, lajik frančiškanskega reda, 39 l., na jetki. — Urša Remškar, cestnarska vdova, 76 l., na urtnu. — Franc Dovel, urarski pomočnik, 19 l., na sušici. — Jož Komar, gosliničarski otrok, 2 l., na kozel. — Hel. Zupan, kramarica, 48 l., na črevnem spridenju. — G. Avg. Mos, poštni uradnik 42 l., na pljučni vodenici. — Franca Grošelj, dekla, 22 l., na legarji.

Tuji.

11. decembra.

Pri Elefantu: Raitharek iz Grada. — Putterlik, Marten iz Trsta. — Graf Lichtenberg iz Prapreč. — Most iz Gahje.

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Dunajska borza 11. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	69 gl. 60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74 „ 50 „
1860 drž. posojilo	102 „ 90 „

Akcije narodne banke	1008 „ — „
Kreditne akcije	239 „ 50 „
London	113 „ 50 „
Napol.	9 „ 10 „
Q. & Cokini	— „ — „
Habsbo.	108 „ 90 „

Luč lepa

Najnovejša petrolejska varnostne svetilnice z najboljšo konstruiranim metalnim hranilnim lučnikom (1 plamen daje 6 svečnih luči), neprepirno najlepša svetilnica in vendar 50 percentov prihranbe proti vsakemu drugemu svetilu. Da se ne bi bilo bati konkurence, so cene neslišno nizko postavljene. Za najboljšo kvaliteto se garantira.

- 1 kuhinjska svetilnica s steklom in stenjem (doht) vred kr. 45, 60.
- 1 kuhinjska, stenska ali viseča svetilnica, kompletna kr. 85, gl. 1.20, 1.50.
- 1 čedna sobanska svetilnica, celo kompletna gl. 1, 1.20, 1.50, 1.80.
- 1 najlepše oprave, celo kompletna gl. 2, 2.50, 3.
- 1 salonska svetilnica, bogato dekorirana, superflina gl. 4, 5, 6, 8, 10.
- 1 svetilnica za studiranje ali delo z zastorom gl. 1, 1.50, 2.
- 1 stenska svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gl. 120.
- 1 viseča svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gl. 1.50, 2.
- 1 viseča svetilnica za fabrike, delavnice, poslovnice gl. 2, 2.50, 3.50.

Kupei en gros dobijo rabat.

Bazar Friedman, Wien, Praterstrasse 26.

Luč dobra

1 viseča svetilnica za obednice s škripcem, preflina gl. 5, 8.

1 viseča svetilnica za obednice, najfinjša, sorta, bron pozlačen gl. 15, 20, 25.

Cene svetilnic se razumevajo kompletno s stenjem in steklom vred.

- 1 svetilnični zastor, majhen, srednje fin kr. 5, fin kr. 10, najfinjši kr. 15.
- 1 svetilnični zastor srednje velik, srednje fin kr. 25, fin kr. 35, najfinjši kr. 45.
- 1 vatel svetilničnega stena kr. 4, 6, 8.
- 1 škarje za svetilnico, jeklo kr. 85.
- 1 zastorodržec (branič, da zastor ne zgori) kr. 5.
- 1 cilindrobrič (branič, da steklo ne poči) kr. 10.
- 1 mehaničen cilindročistec kr. 20.
- 1 podstava za svetilnico, najlepša kr. 20, 30.
- 1 svetilnična čepica, v najlepših oblikah kr. 15, 25, 35.
- 1 škripec za viseče svetilnice gl. 1.40, 1.80, 2.20.
- 1 steklen cilindar kr. 4, 5, 6.
- 1 steklena krogla kr. 20, 25, 30.
- 1 plehasta posoda za 1 funt petroleja kr. 30, za 2 funta 50 kr.

Luč cena.

Dežni plašči.

Potovalcem, gospodarjem in železniškim uradnikom in sploh vsem tistim, ki so dežu izpostavljeni, priporočamo se prav angleški dežni plašč, iz novozvoljšanega, nerazdrljivega, nepremočljivega blaga. Ti plašči presegajo v eleganci in trpečnosti vse druge do zdaj izdelovane. Opoznamiti se mora, da so ti brez vsega šiva, torej niso popravljani podvrženi, in so tako narejeni, da se dajo tudi pri lepem vremenu na drugi strani kot elegantna vrhna suknja rabiti.

1 kos v navadni velikosti 42 palcev dolg velja 10 gl., vsaka daljša 2 palca velja 1 gl. več.

Kapuce veljajo kos 1 gl.

Glavna zaloga

fabrike

GOVIN & SOHN

v Manchesteru.

Pred mrazom je in bo varovala zimska obleka.

Zimsko blago

iz čiste ovčje volne, katera kakor znano telo varuje pred vsakim škodljivim vremenom, in je torej neogibno potrebna, da se zdravje v mrzlem jesenskem in zimskem vremenu vzdrži.

Bašliki iz najboljšega sukna.

- 1 lep z vrvcami gl. 1, 1.50, 1.80.
- 1 najfinjši s svilno vezan gl. 2, 2.50, 3.
- 1 za otroke kr. 90, gl. 1.20, 1.50.

Muf za gospe in otroke.

- 1 za gospe, jako lep gl. 1.80, 2, 2.50.
- 1 cela garnitura, muf in ovrtnik gl. 3.50, 4.50, 6.
- 1 za deklice gl. 1.50, 2.

Celo novo za to sezono.

Ogrinjala za gospe in deklice: bela, vijolasta, rdeča, modra.

So vsa iz berlinske volne z najlepšimi načrti.

- 1 za gospe gl. 1.20, 1.80, 2.20, 2.50.
- 1 največje, za ogrinjala gl. 3.50, 4, 4.50, 5.
- 1 za deklice kr. 60, 80, 90, gl. 1.20.

Eugenie-čepice

iz najfinjših berlinske volne, s svilno podloženo in bogato s penkljami okrašene.

Ena gl. 4.50, z vratnim delom gl. 5.50.

Posebno za gospe.

Jako lep predstavljenik za gospe iz najbolje volne s fino prešitimi prsmi, ovrtnikom in luknjami za rokave, tako da se lahko nad vsako srajco nosi, kinča in greje.

Eden 60 kr.

Lovske nogavice, visoke.

- 1 par, velikih, najboljših gl. 1.30.
- 1 „ največjih in najboljših gl. 1.60, 1.90, 2.30.

Kamašnje najfinjšje.

- 1 par, visokih za gospe gl. 1.20, 1.50, 1.80.
- 1 „ za otroke kr. 60, 70, 80, 90.

Kosmati ovrtniki za gospe.

Silno lepi, za na plese in vhode.

Eden gl. 2.50, 3.50, 4.50, 5.

Otročja oblačila iz ovčje volne.

- 1 kr. 60 do 80.
- 1 z rokavi, lepo napravljena gl. 1.20, 1.50, 1.90.

Podplati

kot vloga za vsakovrstno obuvanje, vzdržajo noge suhe in tople, so tedaj zdravju posebno ugodni.

- 1 par za gospe in otroke 25 kr.
- 1 „ „ gospe 30 kr.

Najnovejše za zimo.

Le 5 goldinarjev

velja popolno angleška zdravilna obleka. Je iz ameriške naravne koštrunske volne in kot kavčuk raztegljiva, ki telo hitro ogreva in je v vedno lahkem izparjanju vzdržuje. Ta obleka varuje po tem premraženja, kakor tudi drugih bolezni.

Taka obleka za gospe ali gospe obstoji iz: srajce, hlače, 2 parov kratkih ali dolgih nogavic, 1 para žilnih grelcov, 1 para vlog za čevlje.

To vse skupaj velja le 5 gl.

Predznanamovano obilno založeno blago se take vrste dobiva edino le pri

Bazar Friedmann, 26 Praterstrasse 26.

Kupeem na debelo se cena zniža.

(294—8)